

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

Za Ameriko	\$2.00
Za Evropo	\$3.00
Za Cleveland po pošti	\$2.50
Poštninsko številka po 3 dana.	

Dopoljni izvod podprt je v skladu z na spremembo

Vsa pisma, dopisi in denarji so
poslani na:

CLEVELANDSKA AMERIKA

1115 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

HOWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRI, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 10,000 Slovenskem (Kraljicem) in
the City of Cleveland and elsewhere. Adver-
tising rates on request.

TEL. GUY, PRINCETON 189

Entered as second-class matter January
6th 1909, at the post office at Cleveland, O.
under the Act of March 3, 1909.

No. 2 Tue. Jan. 6 '14 Vol. VII

Moderne žrtve de- lavskega štrajka.

Citali ste v listih okoli božiča, da se je na sveti večer v neki italijanski dvorani v Calumetu zbralo mnogo štrajkarjev, ki so prišli tja svojimi ženami in otroci, ki so se zbrali skupaj, da se radujejo na pogledu na božično drevo in sprejemajo darove — dobre volje.

In ko je bila ta nedolžna zahava v najlepšem teku, ko so otroci stegali svoje ročice po lepih mčnih dariilih, tedaj je po dvorani zaoril klic nesrečnega človeka: "Ogenj! Ogenj!"

Nastalo je pehanje, suvanje, beg proti izhodom, in ni trajalo pol ure, prije je ležalo na tleh dvainsemdeset mrtvih trupov, grozno pohojenih, nespaznanih, večinoma od žensk in otrok.

In kmalu so se okoli dvorane zbrali roditelji, bratje, možje, in vsak je v strahu pricakoval svojecev, dočim so iz dvorane odmevali klici na pomaganje, klici onih, ki so umirali v zadnjih zdihih.

Strašen je to prizor, še bolj strasen za vsakega, ki ima kolidaj skra!

Mnoga hiša v Calumetu se je zavila v črno, kajti poleg lakote in mraza jih je obiskala sedaj še smrt in jim vzela najdražje, kar so imeli. Kakor da ni bilo dosti pet mesecov stranja, lakote, beračenja in trpljenja, za Božič, ko se je Krist rodil in prinesel narodom mir na svet, so dobili še smrt, revni delavci otroci, sužnji modernega veka!

In delavci, štrajkarji, navajeni trpljenju in pomankanju, niso padli ne omahnili niti pod tem teškim udarcem, pripravili so se, da pokoplejo svoje male otročice, drage žene. In v tem gremek času splošne žalosti, se je oglašil tudi oni, ki sicer nima nikdar srca za delaveca, kateremu je v veliko veselje, če vidijo delavca, kako pogine na cesti od lakote — oglašile so se kompanije in dale nekaj stotakov za uboge žrtve sijajne božične noči.

Delaveci pa, po nasvetu živoga vodje in predsednika zapadne rudarske zvezde C. H. Moyerja so ta Judežev denar odobili, kajti ta denar, ki ga je kompanija sedaj ponujala delavcem, to je bil denar, ki je placačen ceno delavske krvi. In ti se-stradani delavci so se oglašili, da bodo sami za sebe skrbili, in s preziranjem odbijajo vse moč, ki prihaja od onih, ki si hočejo v splošni nesreči vzbudit simpatijo, ki pa delavca ne pozna takrat, kadar mu manjka kruha.

In kompanije so poskusile še en način, da pridobijo delavce za sebe, da pregovorijo delavskoga vodjo Moyerja, da vzemeta krvavi denar, ki so ga ponujale kompaniji delavcem.

Pisale so Moyerju, da radi dobrega delavskoga glasu in radi ujudnosti naj ne odbije kompanijsko pomoč. Toda Moyer, kakor je stal v svojih odločbah, je tudi to ponudbo odbil. Malo pozneje so videli, kako se vali množica divjakov

proti Moyerju, kakor ga suvajo in pretejo po mestnih ulicah, ga konečno vržejo na vlek in odpeljejo proti Chicagi. In podkupljeni kompanijski hlapeci so mu celo zagrozili, da ga ubijajo, če se vrne in enkrat med strijkarje in skuša z njimi občevati.

Kdo ne bi poznal naših razmer, ne bi vrzel temu. Kaj bi vi, pomicelite, ljudje božji, brači v časopisih, če bi se kaj tega zgodovalo v Rusiji, ali v drugih krajih, o katerih trdijo ameriški listi, da se niso kulturi pristopni? Koliko bi bilo tu napadov in obrekovanj!

Kar se nas tiče, danes še nikogar ne dolžimo, mi danes še nemamo, kdo je bil kriv peklenke zlobe in smrti tolikitih mladih življenj, toda ljudje, ki so povzročili tako lopeški napad na Moyerja, voditelja štrajkarjev, ti ljudje so zmožni storiti tudi vsak drug zločin.

Cetudi se bo uvedla stroga in nepristranska preiskava, dvojimo, če bodo dobili pravljega krijeva, kajti oni po katerega nasvetu se je ta grdi zločin zgodil, so že vajeni takih poslov, in uporabili bodejo vsa sredstva, da se ne zve resnica. Štrajkarji dobro vedo, da tega naredil kdo izmed štrajkarjev ali njih priateljev, razven če bi honored, kakor pravijo kapitalisti, da je prisel nekdo iz saloona in zakričal ogenj, ko je gorel v njem alkohol.

Vsakdo, ki pozna žalostno zgodovino štrajka v Calumetu, komur so poznane pravične zahteve delavev, komur je poznana samognost kompanije, vsakdo, kdor ima le iskro človeške ljubavi, bo vrgel odgovornost za ta strašni zločin tolikih nedolžnih žrtv na one, ki so leta za letom pili delavščki kri, ki so pazili vedno na svoj dobicek, ki se za življenje delavca ne zmenijo.

Zato pa rečemo: Pravična kri, ki je bila prelita, kljče kaže in maševarje nad glave onih, ki so krivi, na one, ki s svojim postopanjem tirajo nadrod v brezpol, na one, ki so sicer stali v delavskih vrstah, pa so jih kompanije prekupele, da sedaj z njimi delujejo, ta nedolžno prelita kri kljče maševarje nad one, ki se samo zdržujejo v mogične oranizacije, delavcu pa ne pripustijo, da bi se združil v umnik. In to so moderne žrtve delavcev, da ni dovolj, da delavci, moderni štrajkarji umirajo lakote, pač pa so poleg tega še pobiti in pomanjram. To je kri, nedolžno prelita kri, ki krči v vsej svoji revščini in silnosti do nebes! In maševarje, pravično maševarje, mora priti.

V polpreteklih časih je šumelo in valovalo tu življenje, tu se zbirali dostojanstveniki, diplomati in državni, da se v ponižnosti in pokornosti pokloni gospodarju čez življenje in smrt padisahu, nasledniku prekorovemu.

Nič več ni sedaj Abdul Hamid gospodar čez življenje in smrt in nanj ne spominja tudi nicesar več, kakor bel listič na skrivnih tapetih vraticah v rumeno drapirani dvorani, kjer je napisano, da je tu skozi skušal Abdul Hamid uteči mladoturskim revolucionarjem, a da ga usoda kismet hotela, da so ga zajeli v podzemeljskem hodniku.

Kakor poslopje, kjer je bivši sultani izvrševal javne posle, tako je zapuščena in osamela tudi palača, kjer je bil carski harem. Tu je edino edino svetisce, v katerem ne dovoli noben bodisi pravoveren, bodisi brezveren. Tamek, da bi stopila tuja gjatrska nog!

Kakor harem skrbno je bila takrat s sedmerimi pečati zapecatena tudi sultanova zakladnica.

Toda skozi velika zaprašena okna je bilo mogoče videti v to zakladnico, kjer je bilo za milijone in milijone nakupičenih zakladov.

Ležalo je vse vprek: umetnine, zlato, srebro, predmeti z bleščecimi brillanti in dijamanti, biseri in razne druge dragocenosti. Tuk ob oknu je bil model starega parnika, narejen iz najdragocenejših kovin, okrašen z biseri, brillanti in z drugimi žlahtnimi kamni.

Stal je 6 milijonov na model, podaril pa so ga Hamidu ob tridesetletnici njegovega vladanja evropske parobrodne družbe, da si ohranijo njegovo blagomaklonjenost.

Tu ob desni stoji iz kararskega marmora izklesana džamija, kjer je desetletja opravljalo ob petih mogočnih Hamid v južnorskem blasku in z nepo-

pisanim pompon verske svoje pobožnosti.

Nebrjne čete vojašta so se tu izlanjale, kakor pošči-
glo svojemu gospodarju, tisoč-
glav množica pa je tu molila
za zdravje in sreco padisaha,
pričakovanega naslednika.

Sedaj je tu vse tiko in sa-
motno. Vrata dčamije so za-
kljenjena in preko praga božje-
ga hrama ne stopajo več noge
pravovernikov.

Zaklenjena vrata se odpirajo
nevernikom gjarom, toda sa-
moto tako, da je tuk se izliva v ljub-
ko jezerce.

Džamija samuje, zvest ji je
ostal edino mjezin, ki kakor
nekaj ob zori in ob mraku in
ob solnčnem visku kljče verni-
ke k zbrani molitvi. Toda nikogar
ni, ki bi se njegovemu po-
družil, palace krog in krog so prazne, samo nevernik
se potikajo po njih in strežaji,

v senki vorjevih lop pa drem-
je osamel vojak in sanja o dra-
žestih očeh svoje Fatime.

Na proti džamiji leži od zu-
naj skromno, pravokotno, priti-
čno poslopje.

Star strežaj je nam otvoril вра-
ta. Ostrmeli smo. Stali smo
sredji dvorane. Tla so po-
krivale debele, dragocene ba-
rene perzijske preproge, ste-
ne in strop so bili drapirane z
istobrnimi svilenimi tapetami
in isti barvi je bilo napravljeno
tudi pohištvo. Na sredji je s
stropa visel mogočen zlat le-
stene.

Okna dvorane so bila s ko-
prenami zastrita, da je dnevna luč
samo skrneljivo prihajala v
dvorane.

Dvorana je prehajala v dru-
go, tretjo, v celo vrsto enakih
dvoran. Vsaka dvorana je bila
drapirana v drugi barvi, a vsaka
enako razkošno.

Zadnja dvorana je bila naj-
večja in najboljša v pre-
mjeni.

Bila je to prestolna dvorana.
Na sredji steni, ki je bila ta-
pecirana s krvavo-rdečo svilo,
je stal na vzušenem prostoru
zlat prestol.

Grobna ti sima je vladala v
dvorani. Slišalo se je samo le-
no brenčanje muh, ki so se na-
selile tu, odkar je zadnjikrat
prestopil prag te dvorane sultan
Abdul Hamid.

Ni bilo vselej tako tiko in
mirno v tej dvorani.

V polpreteklih časih je šumelo
in valovalo tu življenje, tu
se zbirali dostojanstveniki,
diplomati in državni, da se v
ponižnosti in pokornosti pokloni
gospodarju čez življenje in
smrt padisahu, nasledniku
prekorovemu.

R. P.

nič ne ženirajo biti tudi Bizan-
tinci, samo ako jim boj nesel.

Odpri so se ogromna želez-
na vrata in vstopili smo v raj-
ski vrt, ki menda nima primere
v Evropi.

Lover in palme, ciprese,
oranže in citrone raso bujno in
bohotno tu, tropične cvetke in
rastline cveto in diše v omam-
ljivem vonjem, med njimi se
vijejo bele stezice, posute z
žlahtnimi kamni iz Meke in
Metline, po sredji pa šumilja-
zen potok, ki se izliva v ljub-
ko jezerce.

Po potoku plavajo najrazn-
ovrstnejši eksotični vodni ptici,
kakršni še nisem videl nikoli,
ob obali se solnicijo pelikan, je-
zersko gladino pa merijo pono-
sni beli in črni labodi.

V vejeti gostole ptiče pev-
ke se zbijajo ščegave pisane pa-
pigle, v ozračju pa šwigajo jate
golobov in galebov vseh vrst in
plemen.

Res pravi rajski vrt in ni se
čudi, da Abdul Hamid ni za-
pustil raja — svoj Jildiz Kiosk,
odkar je zasedel prestol!

Kraj vrta se dviga mogočen
stolp, zgrajen iz betona, kakor
silna trdnjava. Pred njim je
razprostři razgled na ves Cari-
grad, na azijsko obal. Zlati rog
in morje Marmansko.

V betonskih tleh je kopalnica,
izklesana iz kararskega
marmorja, visoko gori pa raz-
gledna soba z razgledom na vse
štiri nebesne strani.

Na sredji sobe je nameščen
ogromen daljnogled, s katerim
je mogoče spoznati vsakogar na
carigradskih cestah in ulicah.

Ni sredji sobe je nameščen
ogromen daljnogled, s katerim
je mogoče spoznati vsakogar na
carigradskih cestah in ulicah.

Tu sem v ta stolp je pri-
hal vsak dan ob 5. pop. Abdul
Hamid opazoval življenje in vr-
venje po carigradskih ulicah.
Za to njegovo navado so vede-
li tudi mladoturki in ob času
njihove revolucije je eden iz-
med njih ob znani uru ustrelil
na stolp, da bi zadel sovražne-
ga despota. Toda Kismet je bil
Hamidu mil, da ni šel tistega
dne na razgledišče in tako se je
zgodilo, da se dandanes z on-
kraj Bospora s svoje berlebe-
ječe zre na ta stolp in razmišlja o
minljivosti vsega zemškega.

R. P.

— o —

Štiriindvajset ur zapor.

Mici Leščak.

Gospa županova se je prepri-
rala s svojo deklico, Maričko, ta-
ko je bilo dekli ime, je en čas
molčala, ko pa se ji zdi zadost, stopi
pred gospo rekoč: "Go-
spa, veste kaj, vi mi plačate
16 krov mesečno za moje de-
lo; ako pa hočete, da bom va-
so nervoznost prenašala, tedaj
mi dajte še 16 krov; zastonj
se ne pustim zaničevati." Ta
odgovor je gospoj županovi zadostoval.

Njena jeza je pre-
kipela do vrha. Skoči k dekli,
ter jo začne pestiti. Konč je
bit ta, da je dekla gospo tožila
pri sodnji, in gospa je dobila
štiriindvajset ur zapor. Gospa
se je upirala na vse pretege, da
ona ne gre v zapor, da raje
plača. Vložila je rezkurz, toda
bil je odbit in gospa županova
je moralna nastopiti težavnemu pot
v zapor.

Zdaj naj vam opisem, kako
se je gospoj županovi v zapo-
ru godilo.

Prišla je, tako rekoč prihota-
pila se je v soboto proti večeru v
mraku.

Ogrnjena v veliko

Danovljena 18.
september 1910.

Glavni sedež:
Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNICK, 6305 St. Clair Avenue.
Vicepredsednik: MAIT. COLARIC, 16820 Calcutta Ave.
Tajnik: FRANK HUJOVERIC, 1248 E. 90th Street.
Zastopnik: JOHN JALOVIC, 6510 Prosser Avenue.
Družnjak: PRIMOS KOGOJ, 6006 St. Clair Avenue.
ANTON OTTER, 6020 St. Clair Ave.: FRANK SORIC, 1868
West 8th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
JOHN MAJZEL, 6108 Glass Avenue.
ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Druge uradne stvari, na se poslušajo na glavnega tajnika,
denarno naknado pa na glavnega blagajnika.
Evesno gledalo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Vestih po dolgem hodil jih odvedem v cerkev, kjer je šela okoli petih prisednih iz vseh bili v belih robočih, sukniyah in le redke med njimi v svojih oblačenjih. Županova je ostala s svoji obleki, ker tiste vodnjajset ur se sploh ne cejo. Zastopnica je zavzemal ta župnik se zamoliki koraki po stopnik prihaja, ki so govorile in se edaj vtihejo. Vsi do odprtih vrat, so se prekrizale ter stopili v cerkev, ki mesto je na desni strani skočijo se in pririvajo drugemu. Takož za njimi so vseki razdeljeni v več časa, je bilo tiko v tistih je bio slišati samo žvanje. Par minut so se jetniki, stali v sredini, zgansili, se tako drug k drugega vredivši v sredi cerkve in poti je prišel in ter se ustavil sred cerkev, da božja se začne. Županova, poznana žena, je tudi tu, jetniški kapelici, poboznički je bilo tako. Končani maši jih odpreli v odmenjenje jim celo županova združuje nekaj vendar mine teli groziljajset ur?" Žojetnice se ji posmete. Berluč, znana klepetuča, govoriti: "Da gospa županec dekle ni vedno predic..." Včeru vendar pride zapis. Odprem vrata omenjene in stoji gospa županova ogrevana v veliko črno jem jo v pisarno. Se mora še podpisati v da je naredila štiričur zapora. Da, pokora ni prijetna.

Nacionalna razstava knjig in grafičnih obrti v Lipsku 1914.

Un nemškega razstava znaša sedaj okoli nov spark. Preje namesto dvorani za stroje, z 13.000 m² zavzemali prostor, takor strojne so sedaj na Nemškem razstav, se boste razstavljenih prijav pomege za trejto dvorano. Vod za kulturo in umetnost, bo prikazano na predstavništvu historičnem odzavo zgodovine imet na naj bi podala v obliki preglednejši oblik. Razvoja upodabljanju od prvega zamenjega časa. Omenjek bo razdeljen v tri kroge tako, da bo v smeri kroga zasledovati zgodovino in umetnosti enako. Tako bo, n. pr. v krogu predstavništva i.d. povprečne kroge se

K moži in od moži.

Nihče ne gre h. kosilu, če nijačen, in vsakdo naj neha jesti, kakor hitro se čuti sitega. Napačno je večkrat nereno jesti, ne da bi bili lačni, in da ostaneš pri moži, ko je kosilo končano. To je vzrok mnogim želodenim neprilikam, kakor zaprtje, glavobol in napetost. Jezik navadno je obdan s trdo silino, slabo sapo imate v ustih. Vi potrebuje Trinerjevo ameriško grekovo vino, ki bo v kratek popolnoma scistilo telo in pozivilo prebavljalne organe. Priporoča se pri želodenih boleznih, prebavljalnih organih in v jetnih boleznih. Po lekarnah, Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill. Bodite pripravljeni za nesrečo. Imejte vedno steklenico Trinerjeve linimenta pri rokah. Hitro prežene bolezni.

Soba se odda v najem s kopališčem za enega ali za dva. F. Pucelj, 6319 Orton Ct. (3)

Dve sobe se oddajo v najem. \$4.50 na mesec, tri sobe \$6.00. Hlev \$5.00 na mesec. Vprašajte pri A. Cugelj, 1387 E. 39th St. (5)

V najem se odda ena ali dve sobe z opravo ali brez oprave. Posebno pripravno za novoporečene. 5327 St. Clair ave.

Najboljše za rojake!

Edini naš roják v Clevelandu ki ima moške obleke in suknje samo po \$10.00. Narejene so po raznih vzorcih in najnovejše mode. Popolnoma zanesljivo v vsakem oziru. Vse obleke in suknje so iz najboljše volne, kar se jo more dobiti za denar. Predno kupite obleko ali suknjo, pridite v našo trgovino in mi vam boderemo z veseljem pomagali, da izberete ravno to, kar želite. Mi nimamo posebnih cen samo za en-teden. Ena cena za vedno. Zatorej opozarjam cjenjenje rojake, da ce želijo kupiti cisto, dobro in trpežno blago, da pride k nam, kjer dobiti dobro blago po najnižji ceni. Za obilen obisk se priporoča Louis Gornik, 6033 St. Clair ave.

Obleke za moške in dečke. Fini obuvalo za celo družino. (9)

Mlado slovensko dekkle isče službe kot hišna ali v gostilni. Vprašajte na 1101 Norwood Rd. (3)

Soba se odda v najem brez hrane. 1044 E. 61st St. (3)

Za vsako delo se jamči. (4)

NASI ZASTOPNIKI.

Sedežni rojaki so pooblaščeni počitki narodnina, narocati tiskovine in pobrati oglaške v svojih naseljih.

COLORADO.

Pueblo, Ant. Bole, Box 18
Louis Lausin, 2117 Abrledo ave.
Colorado City, 314 So. 8th St.

CALIFORNIA.

San Francisco, Jakob Laušin,
2110 — 19th St.

ILLINOIS.

Springfield, Anton Kužnik,
1201 So. 19th St.

MISSOURI.

Joliet, John Jevito, 1306 Cora St.
La Salle, in okolico, A. Strukelj,
1202 Main St.

South Chicago,

John Golob,
3545 — 95th St.

Waukegan,

Fr. Osredkar Box 546
No. Chicago, Fr. Osredkar Box 546

INDIANA.

Indianapolis, Frank Uraijer,
923 Holmes Ave.

Clinton,

John Jar, Box 16

KANSAS.

E. Mineral, Ig. Schluge, Box 4;
Kansas City, Peter Schneide,
613 North 4th St.

Breezy Hill,

John Lapajne, Box 61
Radley, Kan., L. Milnar, P.O.Box 94

Mulberry,

Fr. Crepinsk

MICHIGAN.

Ironwood, Jos. P. Marvin,
132 Luxmore St.

Monawhi,

in okolico, J. Kocjan Box 25

MINNESOTA.

Ely, Jos. J. Peabell Box 165
Gisholm, John Arko, Box 826.

MONTANA.

Great Falls, Math Ursic,
3326 No. 6th ave.

Anaconda,

M. J. Kracker,
613 E. 3rd St.

Klein,

Mike Burger, Box 35

Roundup,

Frank Koen, Box 253.

E. Butte,

F. Bounchar, 30 Plum St.

Red Lodge,

Louis Jeller, Box 152

OHIO.

Barberton, in okolico, Al. Balant,
112 Sterling ave.

OREGON.

Oregon City, M. Vidic, Box 341

PENNSYLVANIA.

Forest City, John Osoin, Box 492

Moon Run,

Fr. Strmian, Box 238.

Manor,

Frank Demsar, Box 253.

Crab Tree,

John Tome, Box 94.

Meadow Lands in Cannonsburg,

L. Lenasi, Meadow Lands, Box 53.

Broughton, Pa. in okolico L. Berlich

Box 112

Hometown,

Fr. Prestavac R.D. no 2

Fr. Prestavac,

Box 174.

Steubenville,

A. Hren, 229 So. Front St.

Luzerne,

A. Vozeli, 839 Bennett St.

Pittsburg

in Allegheny, Ignac Pod-

vanski, 4734 Hatfield St.

Claridge

in okolico A. Pratchek,

Box 361 Claridge Pa.

UTAH,

Hawatha, Black Hawk in Moreland,

F. Malovitch, Box 12 Hawatha, Utah.

WYOMING.

Rock Springs, A. Justin, Box 736

Superior,

Ant. Vehar, Box 152.

Diamondville,

J. Globocnik Box 35.

WASHINGTON.

Enum Clow, Jos. Malinrich,

Isaquah, Paul Kos, Box 123

Black Diamond, G. Porenta, Box 701.

WISCONSIN.

Milwaukee in West Allis, Ant. Hren,

493 Park St. Milwaukee

Sheboygan,

John Grandje,

1119 North 8th St.

POZOR!

Kadar greste v mesto na market ali v tržnico, oglasite se gotovo v Central marketu, pri tržnici številka 25 in 93. Tudi dobite vedno najbolj sveža jajca, surove maslo in sir po najnižjih cenah. Posebno fini importirani ogrski sir. Slovenci so v posebno dobro postreženi. Prodajamo na debelo in droben. S. Brachman, Central Market House. (9)

Soba se da v najem za enega fanta. 1275 E. 59th St. (3)

PRIPOROČILO!

Spodaj podpisani se prav točno priporočam rojaku, da obilen obisk moje novo otvorjene mesnice na 917 Addison Rd. v Grinčarjevi hiši, nasproti tovarne. Imam različno sveže in prekajeno meso, in hočem vsem postreči tako, da boste vselej zadovoljni. Priporočam se torej enkrat za obilen obisk. Ferdinand Permoser, 917 Addison Road. (3)

NAZNANILO.

Društvo "Clev. Slovenci" št. 14 SDZ naznana v tem onim, ki so bili zdravniško preiskani, in ki spadajo v št. 14, da se vdeležijo sej v Grdinovi dvorani, dopoldne v Grdinovi dvorani, ko kupite pri meni stroj. Vam je na razpolago dobra izucena sivila, ki vas nači rečati in živeti in vse to brezplačno.

NAZNANILO.

Slovenemu občinstvu naznam, da imam raznovrstne življalne stroje, stare in nove, katere prodajam po najnižjih cenah. Ako kupite pri meni stroj, vam je na razpolago dobra izucena sivila, ki vas nači rečati in živeti in vse to brezplačno. (2)

F. K. BAVZON,

6408 St. Clair ave. blizu Addison Road.

Za Newburg sprejema naročila g. Fr. Kužnik, saloon 8100 Astoria Rd. — za Collinwood g. Fr. Korč, saloon in pri Gornik in Temistokle. (St. 96-103) Lakeside ave.

NAZNANILO.

Slovenemu občinstvu naznam, da imam raznovrstne življalne stroje, stare in nove, katere prodajam po najnižjih cenah. Ako kupite pri meni stroj, vam je na razpolago dobra izucena sivila, ki vas nači rečati

Zver v človeku!

ROMAN

Pravljeno splošno
Rudolf Zelen.

Za čov. Ameriko
priredil L. J. P.

DEVETO POGLAVJE.

"Tam je on!"
"Kje pa, jaz ne morem niti videti!"

"Sel je okoli vogala in sedaj prehaja naravnost do nas!"

"Kje pa?"

"Tam! Ali ne vidis one temne točke?"

"Temne točke? Torej je popolnoma sam!"

Jakob potaplja v svoj žep, če mu nož z seboj.

"Grom in strel! Adut se je zaključil obrnil!"

In v resnicu, senčnata postava se je mahom obrnila in se polagoma oddaljila.

Ona pa sunč Jakoba, da ga vzpostodi, da teče za senco.

"Hitro, hitro! Za njim!"

Obadvat tečeta skoraj brez same za senco. Jakob je že menil, da ga ne boda dobila in je bil ves iz sebe. Toda ona ga priznana neprehomna naprej.

"Ali ga vidis!" reče Severina, "ravno zdaj stopa na koščkovsko stozu!"

"Ne, ne, stoj, čakaj, vraca se!"

Ruband koraka kot vesten stražnik ob baraki za premog, gledajoč na vse strani, če bi opazil kje kaj sumljivega.

Jakob in Severina se ne ganeja. Tesno skupaj stisnjena stoja ob zidu. Oba zadrijetja sapa.

Zdajci je Ruband še trideset korakov od njiju oddaljen, še dvajset, da samo še deset. Že dvigne Jakob nož, še pet korakov, da, mora biti, mora ga nioriti, kajti vedel je, da je Severina sicer za vedno zgubljena.

Naenkrat pa omahne Jakobova dvignjena desnica, ne, ne, ne! Pač bi lahko Rubanda umoril v odpstem boju, toda v temni noči ga skriva, zavratno umori, tega on ne storii. Manjšala je strast, nagon, verok, ki bi napotil tega čudnega človeka k tako groznu.

Brez skutne in populoma mirem koraka Ruband mimo pregrevnega para. Nič se ne gane; Jakob in Severina se niti z dñnjem sape ne izdarta.

"Jaz nisem mogel, nisem mogel!" stoka Jakob obupan, ko se je Rudauš oddaljil.

In hoče prijeti za roko Severine, kot bi jo hotel proustiti odpuščanja radi nestorjene obljube, toda roka mu omahne v zraku. Severina je pobegnila. Ne da bi rekla besedico, ne da bi se kaj poslovila, je zhezala proč, razburjena in razdražena. Zaman jo skuša doteči, le od daleč še čuti šumljanje njenega klerla.

Ali se je razjekila, ker je viden tako malo poguma pri njen? Ali je zaničevala radi njegove bojazljivosti? Počasi, skoro neslišno zapusti Jakob s teškim srcem, toda čistjo vestjo zapuščeni, temni prostor.

Laživo je tečko naprej kot ponavadi. Ruband se pravi več ni brigal za svojo ženo, ona pa se manj za njega. Jakob pride nekoga večera k Severini in jo najde vso objektano. Ko jo vpraša po vzroku njenega joka, prične še silnejše plakati. Pogleda jo v oči in razume njenе solze.

Sanje o prihodnosti, čisti srce v svobodni Ameriki, so prenehale.

DESETO POGLAVJE.

Teta Fazija je umrla v četrtek ob 9. zvečer. Misnard sedi ob njeni postelji, samotna sveča briš poleg zapuščenega ležišča. Da odstrani Floro za nekaj ur iz hiše, jo je takoj po materini smrti poslal v Donville, da naznani smrt občinskega uradnika. Ker se ni mogla vrnila pred enajsto uro, je imel Misnard dve uri časa, da išče po svoji volji po hiši. Misnard je svojo ženo v resnicu polagoval, zatrulil. Danzadnevo, mo za uro ji je na vsak možen način mesal podganjega pomoči in skrbni se je velej

vrnila v kočo, kadar je kak viak odšel. Danes pa mrtva nima ni potrebovala njenje pomoči. Kot kip iz kamna obesi na leseni klopi ob železniški zavori. Kaj jo je brigalo, da bo Misnard v svoji divji strasti skoraj hipo podrl, iskajči do denarjem. Sed si sedi in gleda na železniško progo, ki se sveti v krasnih sončnih žarkih. Napeto posluša na vsak urad, ki bi mogoče prišel iz Varentina.

Minute minejo, in obupani deklici se je zdel celo večnost predno pride vlak. Na zunanj je bila popolnoma mirna, v sredini pa je gledala z demoničnim veseljem na strašno nesrečo, ko bo ubitih nekaj stojnik, in ko bo med razmesarjenimi trupli videla tudi truplo oščadne Severine, kako bo krvavelo v se stegovalo v smrtnih zdihih in truplo Jakoba, tega brezvestnega ljubimca. Sedaj manjka samo petnajst minut se.

Tu ji zadoni na uho ropotanje teško obloženega voza, ki je prihajal po poti iz Donvila. Pok

"Pogreb se vrši v nedeljo ob 11. zjutraj," reče suhoporno.

S svojimi ostriimi očmi je takoj zapazila, kako je Misnard razjarjen. Videla je tudi, da je vse po sobi premetano.

"Le pustite nepotrebno iskanje, kajti našli ne boste nicensar," reče Flora.

Torej ta poredna punca ga hoče sedaj še zasmehovati!

Ves divji, s stisnjeni pestmi se postavi pred njo in reče:

"Ti veš, kje je onih tisoč frankov. Ti si jih skrila!"

"Tako, jaz sem jih skrila. Potem si pa mojo mater slabu poznal. V zemlji je denar zakopan. Le pošči ga, pokopan je, toda kje, kje?"

Misnard bega ves divji po hiši.

Flora ga sliši, kako razdira ognjisek v kuhinji, kako lomi deske na tleh, kako trka na zid, in hi našel kje kako votlo mesto. Flora pa stoji pri oknu in stiri v pomladansko noč. Divje, grozne misli se ji podijo po glavi.

S smrjo matere je zgubila zadnjo vez, ki jo je vezala na življenje, ki ji je prineslo samo obup, slepila in boje za borno eksistenco. In končala je sedaj z življenjem, umreti je hotela, naprej tembolje! Toda najprvo mora onadva iz življenskega spraviti, najprvo se mora maščevati nad Jakobom, ki jo ni hotel ljubiti, poginiti mora nečimerna, osebna Rubaudova žena, ki si je osvojila srečo Jakoba. Im ponoči, ko ni mogla spati, so se ji podile silne misli po glavi, kakšen načert bi bil oti, da usmrsti obo sovražna človeka. Konečno je še prišla do trdnega sklepa. Hotela je povzročiti železniško nesrečo, da bi vlak skočil s tira, kadar se bo Severina peljala v njen. In Severina je prihajala vsak petek mimo z brzovlakom, ki je vozil zjutraj mimo Croixa. Pri oknu stoeč šteje na prste ure do prihoda vlaka. Zdajci prizobni mimo tovorni vlak iz Rouena. Nekaj minut pozneje se priplazi Misnard v sobo. Njegove tresoče roke so bile pokrite z blatom in prstjo, zaman je strastni mož prekopal vso zemljo navrtu. Kar kuha se v njem od jeze, strasti. Postavlja se pred Floro in začriči:

"Da, da, iskati in zopet iskati. Hudič! Jaz moram najti denar in našel ga bom, in ce obrnen vsak kamen v hiši in preklopil ves vrt!"

Flora ne odvrne nicensar, pač pa potlači Misnard pa vratih ven, da ne bi s svojimi kletvami motil miru mrtve Fazije.

Ze ob petih zjutraj v petek je vstala mlada Flora. Bilo je krasno jutro, polno sončnega svita in pticijega petja. V zapuščeni sobi, kjer je mrtva Fazija ležala, plapola goreča sveča, katere motna in rumenkasta svetloba se silno razločuje od zlate svetlobe solničnih žarkov zunaj v naravi. Kakor veden je bila Flora tudi danes ob železniškem prehodu, z zastavo in pozdravljala mimo idoče vlake.

"Se dve uri, do brzovlaka iz Havre," si misli, pripravljena na vse.

Sicer, ko je še njeni mati izvedla in je potrebovala njenje pomoči in skrbni se je velej

mogočni stroj. Grozno pokanje, silno skalovanje, voz, pet krasnih konj se valja v grozni mešanci na tiru železnic, dočim je lokomotiva se vspela visoko v zrak. Jakob se enkrat pogleda ob stran, tu spozna Floro, in na njenem demoničnem zmagoščavnem obrazu jebral zgodovino te strašne železnice.

Stroj žvirja in piha, zvonec zvoni hitro in nepretrgoma. Pekeš, kurjač, je skočil naglo kot blisk z vlaka, dočim je Jakob zvest svoji dolžnosti, ostal pri stroju in je bil sedaj pokopan v razvalinah razbitega vlaka.

Strašen prizor se nudi Misnard. Flori in Cabuchu, ko stope ob tiru in gledajo razbiti vlak. Trije prvi vozovi so bili popolnoma razbiti, štirje drugi pa so bili tako uničeni, da sploh niso bili za nobeno rabo več. Med njimi so pa stokali ranjenci in se pregibali z zadnjimi zdihimi smrtno zadeti. Le šest zadnjih vozov ni bilo poškodovanih, da, kar se je smatralo za velik čudež, niti iz tira niso skočili.

Grozno kričanje in klic na pomoč se začenja. Iz zadnjih sesetih voz pridejo ven ženske, otroci in može ter begajo kot blazni okoli. Z raztrganom obliko in razpletjenimi lasmi si konečno pomaga tudi Severina iz zadnjega vlakovega oddelka. Beži, kakor hitro jo morejo nesti tresoče noge, proti sprednjemu delu, kjer leži lokomotiva v razvalinah.

Nasproti ji pride Pekeš, kurjač.

"Kje je Jakob? Ali je rešen?" zakriči nad kurjačem.

"Jaz ne vem ničesar," ječi kurjač, ki je bil kakor po čudezu rešen smrti.

"Pomagati mu moramo, poskrati ga moramo, tam pri razvalinah silnega stroja!"

Na tini se srečata Severina in Flora. Kaj je bilo Flori radi grozne nesreče? Nit nizlosti niti kesa polna ni bila. Ne, ona je dosegla svoj cilj! Ženska, ki je razdržala njen življenski stroj, leži mrtva, krvava v razvalinah vlaka, in prav ji je bilo, ker je s svojo grešno ljubezijo zapeljala nekdanjega njenega ljubimca.

Toda ko opazi sedaj Flora svojo nasprotnico zdravo, živo in neranjeno, se ji umakne, kot bi se ji zlodej sam prikazal.

Kaj? Severina živi, in vsi drugi nedolžni ljudje so mrtvi, razmesarjeni, ubiti?

V tem trenutku se pojavi v njeni duši vsa velikanska odgovornost, katero je povzročila s svojo silno masčevalno hudočijo! Prejela je toliko človeške krvi, ubila je Jakoba, palnila je Cabucha, svojega prijatelja, Misnarda, svojega očima v strašno nesrečo, vzela jim je vse, s čimer bi si mogli še naprej služiti knuh! In zakaj?! — Grozni krik ji pride iz prsa, razprostre roke kot blazni in hitri po pragi naprej proti lokomotivi!

"Jakob, oh moj Jakob! Tu spodaj mora biti! Videla sem ga, kako je zdrčal navzdol! Jakob, Jakob, kje si, moj dragi!" Težak, gost dim se kadi izpod stroja, ki je ležal povezrnat navzdol, in v tem dimu se motno vidijo postave, ki jedijo v razvalinah, in stokaje prosijo pomoci!

"Jakob! Išči Flora skrajno obupana, "pridi vendar in pomagaj mi. Tu spodaj leži pokopan v razvalinah stroja! Dobro sem ga videla, kako je padel tja. Na pomoč, na pomoč! Cabuche, pojdi sem, Jakob leži pod kolesi stroja, silna teža zavrela mu trga prsa!"

Cabude se pa ne zmeni za njen klic, pač pa leta od ranjenca do ranjenca in pomaga, kjer le more. Toda Severina je začula Florin klic in brez sape pride bliže.

"Jakob, Jakob, kje pa je? Pomagati vam hočem, da ga potegnem izpod stroja."

"Tu spodaj mora ležati. O, pomagaj mi, o pomagajte mi!"

Toda kaj so zmogle njenje slabe moči v tej mešanci Celo Pekeš, kurjač sprevidi, da je vse prizadevanje zamarno.

Dalje prihodnjic.

Lokomotiva pridivja, Jakob stoji na platformi močnega stroja, bleđ in prestrašen skriva, že v zadnjem trenutku ustaviti in pohištvo bo kmalu prodano.

RAZPRODAJA

Vse zimsko blago mora biti razprodano in to izpod načne gledajoč na zgubo ali dobiček. Vse ženske in otročje suknje dobite sedaj za polovično ceno ali pa še cenejše.

Zenske obleke z žeketom vredne \$13.50
sedaj samo.

Zenske obleke z žeketom vredne \$17.00
sedaj samo.

Zenske obleke z žeketom vredne \$22.50
sedaj samo.

\$6.75

\$9.50

\$12.98

Vse ženske volnenne Princes obleke vredne \$7.50
sedaj samo.

\$4.50

Zenske bluze fino izdelane vredne \$1.25
sedaj samo.

79c

Zenski volneni sweaters vredni \$2.98
sedaj samo.

\$1.75

Zenski volneni sweaters vredni \$4.00
sedaj samo.

\$1.98

Zenski volneni sweaters vredni \$4.75
sedaj samo.

\$2.25

Vsi otročji volneni sweaters vredni \$1.50
sedaj samo.

79c

Vse ženske kiklje bodo na tej razprodaji po tako znižani ceni. Toraj ne zamudite časa in poslužite se te prilike, kjer tacih prilika ni veliko, da bi dobili tako sveže in dobro blago po tako nizki ceni kakor ravno sedaj pri meni. Za obilen obisk se najtopleje priporočam, ker vam bodem tudi vedno hvaležen.

BENO B. LEUSTIG,
6424 St. Clair Ave. blizu Addison ali 65. ceste.

Pri tej razprodaji ne bodem dajal kakor tudi ne zamenjal ticketov.

VELIKA RAZPRODAJA

Ker smo primorani se seliti v najkrajšem času, priredimo veliko razprodajev čevljev in ruberjev za moške, ženske in otroke, da prodajalno popolnoma izpraznimo. Pomnite, da imamo pri nas sami prve vrste blago iz najboljših tovaren.

Cene vsem čevljem bodejo tako znižane pričini tega blaga, tako da dobite lahko čevlje bolj počutne kot sploh kdaj prej in plačate razmeroma manj kot velja surovo blago v tovarni.

Naše prostore moramo sprazniti tekmo dveh tednov in prodati vse. Pridite torej k